

Nr 256.

Av herr **Björnsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att besluta i fråga om vissa postavgifter.

Sedan riksdagen avslagit det vilande förslaget till sådan ändring av § 60 regeringsformen, att postmedlen ej längre skulle betraktas som bevilling, har Kungl. Maj:t i proposition nr 143 detta år hemställt om förnyat bemyndigande att under en fyraårsperiod, räknat från utgången av år 1933, besluta i fråga om vissa postavgifter.

Härvid förutsättes, att riksdagen skulle liksom nu är fallet förbehålla sig rätten att ensam besluta rörande följande till den inrikes posttjänsten hörande avgifter, nämligen befodringsavgifter i egentlig mening,

assurans-, rekommendations-, postanvisnings-, postförskotts- och inkasseringsavgifter,

avgifter för lösenförsändelser,

avgifter för postabonnemang å tidningar ävensom

avgifter i postgironörelsen.

Under den diskussion, som förts i samband med ovanberörda förslag till grundlagsändring, har till förmån för förslaget huvudsakligen anförts det skälet, att den nuvarande ordningen vore oförenlig med postverkets behov att med samma grad av rörelsefrihet som övriga statens affärsverk kunna anpassa sina taxor och övriga befodringsvillkor efter de växlande förhållandena inom sitt arbetsområde.

Mot förslaget anfördes, bortsett från vissa historiskt-konstitutionella skäl, vilka jag i detta sammanhang anser mig kunna förbigå, framför allt att vissa av postavgifterna vore av förhållandevis stor betydelse för budgeten, och att riksdagen därför icke borde fränhända sig sin rätt att ensam och på förhand bestämma däröver. Detta gäller framför allt befodringsavgifterna å ena sidan för brev och därmed jämförliga försändelser och å andra sidan för tidningar. De förra äro nu så höga, att de till någon del kunna jämföras med indirekta skatter, och de senare äro däremot så låga, att de kunna anses innebära viss subvention åt tidningsväsendet.

Övriga avgifter torde i stort sett vara utmätta efter affärsmässiga principer, såtillvida, att de med viss mindre felmarginal åt ena eller andra hållet täcka postverkets kostnader för motsvarande del av rörelsen.

Vid sådant förhållande torde man kunna i tillräcklig utsträckning fylla riksdagens krav om ensamrätt i fråga om budgetärt viktiga avgifter, även om det nu ifrågasatta bemyndigande för Kungl. Maj:t utsträcker att gälla

samtliga postavgifter utom brevportot och befodringsavgifterna för tidningar. Därigenom skulle postverket också få möjlighet att smidigare än hittills i fråga om taxorna för paket- och värdeförsändelser m. m. anpassa sig efter rådande konkurrensförhållanden.

Under åberopande av vad nu anförts tillåter jag mig därför hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 143 måtte

dels i fråga om de till den *inrikes* posttjänsten hörande avgifterna — med förklarande att riksdagen fortfarande vill utöva sin rätt att ensam besluta rörande

befodringsavgifter för brev och brevkort samt för korsband, ävensom

avgifter för postabonnemang å tidningar —

bemyndiga Kungl. Maj:t att intill utgången av år 1937 i övrigt besluta i fråga om hithörande avgifter;

dock att, därest under berörda tidrymd skulle uppkomma en eller annan ny avgift, som ej är att hänföra till någon nu befintlig kategori och beträffande vilken rimligtvis kan uppstå tvekan, huruvida densamma är av beskaffenhet att bära av Kungl. Maj:t ensam bestämmas, vederbörlig framställning skall till riksdagen avlätas;

dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att fortfarande under nyssnämnda tid besluta beträffande de till den *utrikes* posttrafiken hörande avgifterna.

Stockholm den 3 mars 1933.

Edv. Björnsson.